

ת"פ 40359/06/21 - מדינת ישראל ע"י נגד יצחק קבדה - בעצמו ע"י, יוסף דמקה - לא בעניינו, שחר בקלה - נדון

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 40359-06-21
מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד דרור שטורק

לפני כב' השופט יובל ליבדרו
המאשימה:
נגד
הנאשמים:

1. יצחק קבדה - בעצמו ע"י ב"כ עו"ד פאולה ברוש
2. יוסף דמקה - לא בעניינו
3. שחר בקלה - נדון

גזר דין

מבוא

1. נאשם 1 (להלן: "הנאשם") הורשע על-פי הודאתו בכתב אישום מתוקן (להלן: "כתב האישום") אשר ייחס לו עבירה של שוד בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין") (להלן: "תיק האב").

הנאשם צרף את ת"פ (שלום-נוער ב"ש) 28704-11-20 אשר ייחס לו עבירה של תקיפה סתם על-ידי שניים או יותר, עבירה לפי סעיפים 379 + 382(א) לחוק העונשין (להלן: "התיק המצורף").

2. הודאת הנאשם בתיק האב ניתנה שלא במסגרת הסדר טיעון, וביחס אליו הצדדים טענו לעונש באופן חופשי. בתיק המצורף להבדיל, הגיע הנאשם להסדר שכלל הבנה עונשית עם לשכת התביעות שניהלה התיק מלכתחילה בבית משפט השלום לנוער, הסדר אותו ביקשה המאשימה לאמץ בתיק האב לאחר צירוף התיק.

3. כאן המקום לציין, כי עניינו של נאשם 2, שהורשע בתיק האב בעבירה זהה לזו של הנאשם, עודנו תלוי ועומד לאחר שהופנה לקהילה טיפולית בשלב הטיעונים לעונש.

בעניינו של נאשם 3, שהורשע בתיק האב בעבירה של סיוע לשוד, ניתן גזר דין, אשר אימץ הסכמה עונשית אליה הגיעו הצדדים, במסגרתו הוטל עליו עונש מאסר של 24 חודשים מתוכם 21 חודשים לריצוי במצטבר לעונש מאסר אחר אותו נשא נאשם 3. בנוסף נגזרו על נאשם 3 עונשים של מאסר על תנאי, קנס בסך 1,000 ₪ ופיצויים (למתלוננת בסך 2,000 ₪ ולבעל המאפיה בסך 1,000 ₪).

כתבי האישום

4. מעובדות כתב האישום המתוקן בתיק האב עולה כי בין הנאשמים קיימת היכרות מוקדמת. הנאשם שכר דירה בבאר שבע (להלן: "הדירה"). עובר ליום 16.5.2021 בשעה 18:15 נכחו הנאשמים בדירה. בעת שהותם

בדירה גמלה בליבם של הנאשם ונאשם 2 החלטה לבצע שוד (להלן: "התכנית"). במסגרת התכנית סוכם כי נאשם 3 יסייע לנאשם ולנאשם 2 בכך שיאסוף אותם ברכבו לאחר השוד. לשם מימוש התכנית הצטיידו הנאשם ונאשם 2 במסכות קורונה, כפפות, כובע מצחייה ומעיל קפוצ'ון. בנוסף השאירו הנאשמים את הטלפונים הניידים שלהם בדירה. במועד הנ"ל הגיעו הנאשם ונאשם 2 סמוך למאפייה בבאר שבע. באותה עת עבדה במאפייה המתלוננת. בהגיעם למקום הנאשם ונאשם 2 צעדו לעבר המאפייה, כשפניהם מכוסות במסכות "קורונה" כשהנאשם לבש מעיל קפוצ'ון ועטה כפפות ונאשם 2 חבש כובע מצחייה ועטה כפפות לידו. עת נכנסו הנאשם ונאשם 2 למאפייה עמדה המתלוננת ליד הקופה בכניסה למאפייה. נאשם 2 תפס את המתלוננת מאחור, כיסה את עיניה, אמר לה "לא לזוז אני לא רוצה לפגוע בך", דחף אותה בכח אל החלק האחורי של החנות ודרש ממנה לא לצאת משם למשך 5 דקות. במקביל, הנאשם נטל קופסה גדולה מלאה בחפיסות סיגריות ששווין מוערך כ-13,000 ₪ ויצא מהחנות. נאשם 2 יצא מיד אחריו. הנאשם ונאשם 2 רצו במהירות לעבר רכבו של נאשם 3 שאספם לרכבו ואלה נסעו במהירות מהמקום.

מעובדות כתב האישום המתוקן בתיק המצורף עולה כי במועדים הרלוונטיים לכתב האישום שהה הנאשם יחד עם שותפיו לתיק המצורף והמתלונן בחלופת מעצר "רוח במדבר" (להלן: "הפנימיה"). בתאריך 6.12.2019 ביקש הנאשם מהמתלונן שירביץ לחניך אחר בפנימיה. יום למחרת, נאשם 2 בתיק המצורף פנה אל המתלונן וביקש שיתלווה אליו לחדר בפנימיה בטענה שהוא מעוניין לשוחח עמו. מיד ובסמוך למתואר לעיל, תוך כדי שהמתלונן ונאשם 2 הולכים, הפיל נאשם 2 את המתלונן על הרצפה או אז יצאו מתוך ארון שבחדר הנאשם ונאשם 3 בתיק המצורף והחלו לתקוף שלא כדין את המתלונן בכך שבעטו בו בבטן ובפלג גוף עליון ובמכת אגרוף בפנים.

תסקירי שירות המבחן

5. בעניינו של הנאשם התקבלו מספר תסקירים מטעם שירות מבחן.

מהתסקיר הראשון (מיום 27.3.2022) עלה שהנאשם כבן 19, רווק, בן להורים גרושים שעלו מאתיופיה, לאחר הגירושים נותק הקשר עם האב, האם עקרת בית, התמודדה בעבר עם דכאון והתמכרות לאלכוהול (עד שנגמלה) ומתקיימת מקצבת ביטוח לאומי. הנאשם נחשף בגיל צעיר לאלימות במשפחה, סיים 10 שנות לימוד, עבד טרם מעצרו כעוזר נהג והתגורר בדירה שכורה. הנאשם התמודד עם הפרעות הסתגלות ועבר בין מסגרות חינוך שונות כדי למצוא עבורו מסגרת שתתאים לצרכיו ולתפקודו, התקשה לשמור על תפקוד חיובי לאורך זמן, עשה לדבריו שימוש מזדמן בקנאביס אך שלל התמכרות ושלל נזקקות טיפולית.

שירות המבחן מסר שהנאשם מוכר להם מתיק קודם משנת 2016, תיק בו הביע חוסר אמון ביחס לרצון של שירות מבחן לנוער לסייע לו ובו התקשה לשתף פעולה. עוד עלה כי לאורך השנים נעשו ניסיונות רבים לשלב את הנאשם במסגרות חוץ ביתיות וטיפול בקהילה שכשלו בשל בעיות בתפקודו.

שירות המבחן עידכן כי במסגרת הליכי המעצר הקשורים בתיק האב שוחרר הנאשם למסגרת טיפולית ("החוט המשולש"), ואולם מעדכון שהתקבל מהמסגרת עלה כי היה קיים חשד שהוא משתמש בסמים, כי הוא הגיב בתוקפנות כלפי אנשי הצוות והפגין קשיים בשיתוף פעולה עם כללי הבית. כן צוין, שקיים קושי להחזיק אותו

במסגרת בשל תחושת הפחד וחוסר מוגנות שהוא משרה על אנשי הצוות ועל שאר הנערים השוהים בהוסטל, ואף שניתנו לו מספר הזדמנויות לשהות במסגרת חלה הדרדרות בהתנהלותו שהביאה להחלטה על הפסקת הטיפול בעניינו. הנאשם עזב המסגרת ללא אישור גורמי הטיפול ובהמשך ניתק הקשר עם שירות המבחן ובאת כוחו. על רקע האמור, שירות המבחן מסר שאין הוא יכול לבוא בהמלצה בעניינו.

בתסקיר השני (מיום 20.6.2022) שירות המבחן עדכן על אודות כך שהקשר עם הנאשם טרם חודש.

כאן המקום לציין, כי ביני לביני התקיימו בעניינו של הנאשם מספר דיונים שעסקו בעיקר בשאלת איתורו לאחר שעזב המסגרת, עד שביום 14.09.2022 הותלו ההליכים כנגדו לבקשת המאשימה. יום למחרת, עם מעצרו של הנאשם, ההליכים חודשו, וביום 28.9.2022 נעצר הנאשם עד לתום ההליכים. הדיון נדחה לצורך שמיעת טיעוני הצדדים לעונש תוך שהוריתי לשירות המבחן לערוך תסקיר משלים במסגרתו תימסר המלצה עונשית.

בתסקיר המשלים (מיום 17.11.2022) חזר שירות המבחן על נסיבות חייו של הנאשם. בהתייחס לעבירה נמסר שהנאשם הודה בביצועה. הנאשם מסר כי השתחרר ממאסר קודם כשלושה חודשים בלבד טרם מעצרו בעבירה הנוכחית. הנאשם שיתף כי תכנן לערוך שינוי בחייו, עבר מקום מגורים לבאר שבע כדי להתרחק מהסביבה בה גדל אך לבסוף חבר לחברה שולית בבאר שבע והתקשה לסרב לאחד ממכריו לבצע את העבירה.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם גדל בצל נסיבות חיים קשות שעיצבו את יכולתו להתמודד עם רגשות של נטישה, בדידות וזעם שחש כלפי כל העולם, כי הנאשם חסר רשת תמיכה משפחתית, כי הוא נעדר גבולות פנימיים ומתקשה לעמוד בגבולות חיצוניים, מתקשה לקבל סמכות וחוק ולהעמיק התבוננותו בדפוסי התוקפניים.

לצד זאת, שירות המבחן התרשם שהנאשם דיבר בפתיחות על נסיבות חייו, חש תחושת אכזבה עצמית בגין מעצרו, גילו אמפטיה מסוימת למתלוננת, וביטה שאיפות לעריכת שינוי חיובי בחייו גם אם במסגרת הליך שיקומי בכלא. שירות שירות המבחן התרשם מנזקקות טיפולית גבוהה של מסגרת אינטנסיבית שתציב לו גבולות אך נוכח רמת הסיכון הנשקפת נראה כי אין מסגרת שתתאים לכך.

בשל חומרת העבירה ודפוסי ההתנהגות האלימים של הנאשם ועל אף גילו הצעיר וההתרשמות מקיומה של נזקקות טיפולית גבוהה של הנאשם, שירות המבחן המליץ על ענישה מוחשית הרתעתית של מאסר בפועל ופיצוי למתלוננת.

בתסקיר של שירות המבחן לנוער בתיק המצורף (מיום 14.12.2022) שצרפה ב"כ הנאשם קיימת התייחסות דומה לרקע האישי-משפחתי של הנאשם ולניסיונות הטיפול הקודמים שנעשו עם הנאשם. הנאשם מסר שהוא מעוניין להשתלב בטיפול בכלא משום שהוא מבין שהוא זקוק לעזרה טיפולית להתמודדות עם כעסיו ובכדי להימנע מהשפעה חברתית שלילית. ביחס לעבירה מושא התיק המצורף נמסר שהנאשם התקשה להעמיק בשיח, להזכר בטריגרים להתנהגותו, להיזכר בנפגע וברקע לתקיפתו. עם זאת, בהמשך הצליח להביע חרטה בשל תקיפת המתלונן ואמפטיה כלפיו. הוא מסר כי בעבר התנהג כילד שהיה מושפע ללא מחשבה, אך כיום הוא מבין שעליו להימנע מאלימות. שירות המבחן לנוער חזר על ההתרשמות ממאפייני הנאשם כפי שאלו נמסרו

בתסקיר בתיק האב תוך שהוסיף כי הוא נמנע מהמלצה טיפולית נוכח הקושי של הנאשם לקחת אחריות, מעורבותו החוזרת בפלילים כקטין וכבגיר והימצאותו במעצר ללא אפשרות לטיפול במסגרת שירות המבחן לנוער.

טיעוני הצדדים

6. **המאשימה** טענה כי מתחם העונש ההולם בתיק האב נע בין 3 ל-5 שנות מאסר ועתרה לעונש שנע בין 4 וחצי ל-5 שנות מאסר, הפעלה של המאסר המותנה בן חודש ימים במצטבר, מאסר מותנה, קנס ופיצוי לנפגעי העבירה.

ביחס לתיק המצורף המאשימה הצהירה כי היא מקבלת את ההסכמה אליה הגיע הנאשם עם לשכת התביעות בבית המשפט לנוער לפיה הצדדים יעתרו במשותף להרשעת הנאשם ולהטלת עונשים של מאסר על תנאי, פיצוי והתחייבות להימנע מביצוע עבירה.

המאשימה הפנתה בטיעוניה לערכים המוגנים שנפגעו, למידת הפגיעה הממשית בהם ולנסיבות הקשורות בביצוע העבירה לרבות לתכנון שקדם לביצוע העבירה שכלל בחירת יעד, מקום וחלוקת תפקידים בין הנאשמים, לחלקו המרכזי של הנאשם בביצוע העבירה, לאופי המאיים והבוטה של האירוע שמשקפת את המסוכנות הנשקפת מהנאשם, לנזק הנפשי שנגרם לנפגעת העבירה ולנזק שנגרם לתחושת הביטחון של נותני השירות ושל הציבור כולו, לסיכון ולנזק הפוטנציאלי שהיה יכול להיגרם לו היה האירוע מסלים ולסיבה שהביאה את הנאשם לבצע את העבירה (בצע כסף). המאשימה הפנתה לחומרת עבירת השוד ולצורך בהרתעת הרבים והיחיד ולעונשי המאסר הארוכים שנגזרו במקרים דומים. המאשימה הפנתה לעברו הפלילי של הנאשם הכולל הרשעה בצרף של 11 תיקים פליליים בעבירות אלימות ורכוש, לעונש המאסר המותנה שתלוי ועומד כנגדו ואשר לא היה בו כדי להרתיעו ולהתרשמות השלילית של שירות המבחן והמלצתו להשית עליו ענישה ממשית. המאשימה הפנתה לפסיקה לתמיכה בעמדתה העונשית.

7. **ב"כ הנאשם** טענה כי מתחם העונש ההולם נע בין 18 ל-40 חודשי מאסר ועתרה לעונש שלא יעלה על 24 חודשי מאסר בפועל כולל התיק המצורף, תוך שהשאירה את שאלת אופן הפעלת המאסר המותנה לשיקול דעת בית המשפט.

ביחס לנסיבות ביצוע העבירה טענה כי רף האלימות היה נמוך, כי הנאשמים לא הצטיידו בנשק קר או חם, כי לא נגרם נזק למקום, כי ערך הרכוש שנשדד לא היה גבוה במיוחד, כי חלקו של הנאשם היה קטן מזה של נאשם 2 באשר הוא לא דיבר עם המתלוננת ולא תקף אותה וחלקו הסתכם בלקיחת הסיגריות. ב"כ הנאשם הפנתה לעונש שנגזר על נאשם 3 וטענה כי אף שזה הורשע בעבירת סיוע בלבד הוא היה ב"מעגל הראשון" הן לעניין התכנון והן לעניין הבאת הרכב למקום האירוע ומכאן שאין מקום ליצור הבחנה מהותית בין עונשו לעונשו של הנאשם.

ב"כ הנאשם הפנתה לנסיבותיו האישיות והמשפחתיות המורכבות של הנאשם כפי שהשתקפו בתסקיר שירות המבחן ולכך שעברו הפלילי כולל הרשעה אחת בבית המשפט לנוער שהתייחסה לצרף תיקים. ב"כ הנאשם הפנתה לתסקיר שירות המבחן ממנו עלה קיומה של נזקקות טיפולית אמיתית לרצון שהביע הנאשם בהליך

טיפול, הליך שבו שולב בפועל במשך חצי שנה עד שהופסק, חרף מאמציו של הנאשם להצליח בו.

לעניין התיק המצורף טענה ב"כ הנאשם כי היא מסכימה להרשעת הנאשם, כי הנאשם הודה, לקח אחריות וגילה אמפטיה כלפי המתלונן. בעניין זה הוסיפה כי עניינו של נאשם 2 בתיק המצורף הסתיים בענישה של מאסר מותנה, התחייבות ופיצוי למתלונן בסך 200 ₪. ב"כ הנאשם עתרה שלא להחמיר עם הנאשם ולהשאיר פתח של תקווה לשיקומו. ב"כ הנאשם צרפה פסיקה לתמיכה בעמדתה העונשית

8. הנאשם עצמו מסר כי הוא מתחרט על מעשיו.

דין והכרעה

9. סבורני כי מתחם העונש ההולם בענייננו נע בין 20 ל-50 חודשי מאסר. בקביעת המתחם התחשבתי בערכים המוגנים שנפגעו, במידת הפגיעה בהם, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות ובענישה הנוהגת, כפי שאפרט להלן.

10. הנאשם פגע בערכים המוגנים של הגנה על קניינו, בטחונו, שלווה נפשו, שלמות גופו וחירותו של אדם כמו גם בהגנה על תחושת הביטחון של הציבור ושלולמו וביטחונם של ציבור נותני השירותים. ביחס לתיק המצורף פגע הנאשם גם בתחושת הביטחון של השוהים בהוסטל.

11. מידת הפגיעה בערכים המוגנים בענייננו היא משמעותית. בנוגע לתיק האב מדובר בשוד מתוכנן במסגרתו הנאשמים חילקו תפקידים, בחרו יעד לשוד, הצטיידו בביגוד כדי להסתיר את זהותם, תקפו ואיימו על המתלוננת לקחו חפצות סגירות בסכום של 13,000 ₪ ונמלטו מהמקום באמצעות רכבו של נאשם 3 שהמתין להם מחוץ למקום.

לצד זאת, בבחינת מידת הפגיעה בערכים המוגנים נתתי משקל לכך שלא נגרם בסופו של יום נזק פיזי ממשי למתלוננת ולכך שסכום הכסף שנגנב לא היה משמעותי.

יצוין כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים בתיק המצורף אף היא לא מבוטלת. הנאשמים במקרה זה תקפו את המתלונן, בעטו בו בבטן, בפלג גוף עליון והכו אותו מכת אגרוף בפנים.

12. בבסיסה של כל עבירת שוד עומד הרצון לקחת מקניינו של האחר וזאת תוך שימוש באלימות פיזית או מילולית. לא אחת הדגיש בית המשפט העליון את הצורך לעקור עבירה זו המטילה אימה על הציבור, ואשר פוטנציאל ההסלמה לפגיעה פיזית ונפשית בנפגעי העבירה הוא ממשי, באמצעות ענישה מרתיעה. ראו למשל ע"פ 5265/12 עמור נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 27.12.2012), פסקה 8:

"...עבירה זו אסור לה שתקנה אחיזה במחוזותינו ועלינו לפעול לעוקרה היכן שניתן. עבירת השוד פוגעת בציבור הקורבנות המסוים במסגרת האירוע, כמו גם בכלל האוכלוסייה כאשר גורמים עבריינים מאיימים על שלומה ורווחתה. על בתי המשפט להעביר מסר מרתיע לכל מי שבוחר להשיג רווח 'קל' בדרך עבריינית תוך פגיעה באנשים תמימים הנקרים בדרכם. כאמור, בנסיבות רגילות הרתעה זו צריכה לכלול מאסר בפועל".

באשר לצורך למגר את תופעת האלימות שפוגעת בכל חלקה טובה בחברה בישראל ראו בע"פ 4173/07 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 16.8.2007), פסקה 10:

"רבות נאמר בבתי המשפט על תופעת האלימות הפוגעת בחברה הישראלית ועל הצורך של איחוד כוחות של כל הרשויות לצורך מלחמה בתופעה זו. תפקידו של בית המשפט במאבק הוא הטלת עונשים מרתיעים ומשמעותיים על הנוקטים באלימות לפתרון סכסוכים, על מנת להעביר מסר, הן לעבריינים האינדיווידואלי, והן לעבריינים הפוטנציאליים ולחברה כולה, כי אין החברה טולרנטית להתנהגויות מעין אלה".

13. באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה מצאתי לתת משקל לתכנון שקדם לביצוע העבירה (בחירת יעד, חלוקת תפקידים, ההצטיידות במסכות קורונה, כפפות, כובע מצחייה, מעיל קפוצ'ון והשאת מכשירי הטלפון הנייד בדירה כדי להסתיר את זהותם); לנזק הנפשי שנגרם למתלוננת; לנזק הקנייני (גניבת חפצות סיגריות בסכום של ₪ 13,000); לפוטנציאל הסיכון ולנזק שעלול היה להיגרם למתלוננת לו היה האירוע מסלים; לחלקו של הנאשם בביצוע העבירה; לתעוזה בביצוע העבירה ולאופי האלימות כלפי המתלוננת; לסיבה שהביאה את הנאשם לביצוע העבירה (בצע כסף); ליעד שנבחר ולזהות המתלוננת (נמנית על אוכלוסיית נותני השירותים).

לצד זאת נתתי משקל לכך שהנאשם עצמו לא נטל חלק באלימות הפיזית שהופעלה כלפי המתלוננת ולכן שלא נגרם לה נזק פיזי משמעותי ואף הנזק הקנייני לא היה משמעותי.

14. עיון בפסיקה מגלה כי מנעד הענישה ומתחמי הענישה בעבירת השוד הוא רחב. בעניין זה ראו למשל ע"פ 4841/13 ספי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 06.02.2014).

מטבע הדברים, הענישה בעבירת השוד מגוונת ותלויה בנסיבות ה"עושה" לרבות בגילו של הנאשם, עברו הפלילי ובשאלת השתלבותו בהליך שיקומי אך בעיקר תלויה היא בנסיבות ה"מעשה" לרבות אופי האלימות, מידת הנזק הגופני והנפשי שנגרם, זהות הנשדדים (נותני שירות, קשישים, חסרי ישע, ילדים), שוויו וטיבו של הרכוש שנשדד, האם נעשה שימוש בנשק קר או חם, האם העבירה בוצעה בצוותא עם אחרים או על-ידי נאשם יחיד והאם נלוו לביצוע העבירה עבירות נלוות נוספות.

עם זאת, המגמה המסתמנת בפסיקה היא של החמרה בענישה, מתוך מתן משקל בכורה לשיקולי הגמול וההרתעה, כאשר לנסיבותיו של העבריין יינתן משקל מופחת יחסית. ראו ע"פ 5881/14 ביארי נ' מדינת

ישראל (פורסם בנבו, 26.7.2015).

אחר הערות פתיחה אלו, תוצגנה פסיקה במקרים דומים.

בע"פ 5780/13 **בן אבו נגד מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 16.07.2014) קיבל בית המשפט העליון את ערעורו של הנאשם שהורשע בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות והחזקת סכין והמיר את עונשו ל- 45 חודשי מאסר חלף 52 חודשי מאסר שהשית עליו בית המשפט המחוזי. במקרה זה שדד הנאשם סך של ₪ 480 מחנות מכולת תוך שהוא מצמיד סכין לצווארו של המוכר;

בע"פ 5368/14 **אברהם נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 08.09.2014) דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם שקשר קשר עם אחר והשניים שדדו תחנת דלק כשהם חבושים בקסדות מגן תוך שהנאשם איים על עובד המקום באמצעות חפץ שנחזה לאקדח והכה אותו באמצעות תיק בראשו והותיר על כנו עונש של 42 חודשי מאסר;

בע"פ 104/12 **מוראדאת נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 05.07.2012) דחה בית המשפט העליון ערעורו של נאשם צעיר, נעדר עבר פלילי, שהורשע בעבירת שוד בנסיבות מחמירות, והותיר על כנו עונש של 34 חודשי מאסר. במקרה זה חבר הנאשם עם אחרים ובצוותא חדא שדדו באיומים סך של ₪ 1,000 וסיגריות מחנות נוחות בתחנת דלק כשהם מצוידים בסכין ובאגרופן;

בע"פ 7459/12 **שיבר נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 20.06.2013) קיבל בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם צעיר שהורשע בעבירת שוד של חנות נוחות בתחנת דלק בשל שיקולי שיקום, והמיר עונש של 30 חודשי מאסר שהשית עליו בית המשפט המחוזי לעונש של 24 חודשי מאסר. הנאשם שחבש כובע גרב על פניו שדד סכום בסך ₪ 900 תוך שהוא מאיים על המוכר ומציג לו סכין שהייתה ברשותו;

ע"פ 9079/16 **מיארה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 9.3.2017) בו דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם, בעל עבר פלילי שאינו מכביד, שהורשע בעבירת שוד של חנות נוחות בתחנת דלק באמצעות אקדח צעצוע והותיר על כנו עונש של 20 חודשי מאסר שהשית עליו בית המשפט המחוזי. יצוין, כי במקרה זה התחשב בית המשפט במצבו הנפשי החריג של הנאשם לצורך גזירת דינו. במקרה זה ציין בית המשפט העליון כי מתחם העונש ההולם שנקבע בבית המשפט המחוזי (18-36 חודשי מאסר) דומה למתחמי ענישה שנקבעו בעבירות שוד שבהן לא הופעלה אלימות קשה.

עיינתי בפסיקה שאליה הפנתה המאשימה ושצרפה ב"כ הנאשם. מטבע הדברים כל צד הציג פסיקה התומכת בעמדתו העונשית.

המאשימה הפנתה בין היתר לע"פ 1114/15 **גנאים נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 16.11.2015) בו דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם שהצטייד בכפפות ובכלי הנחזה לאקדח ויחד עם אחר שדדו חנות מכולת כשהם

רעולי פנים והותיר על כנו עונש של 42 חודשי מאסר, חרף העדר עבר פלילי וחרף כך שלא היה שימוש באלימות פיזית.

ב"כ הנאשם צרפה את ע"פ 2228/20 **אטרש נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 24.6.2020) בו דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם שהורשע בביצוע עבירת שוד בצוותא והותיר על כנו עונש של 20 חודשי מאסר. במקרה זה שדד הנאשם יחד עם אחרים חנות נוחות בתחנת דלק תוך איום על המתלונן ונטלו מהדלפק חפיסות סיגריות בשווי של ₪ 7297;

את ע"פ 1167/21 **חוג'יראת נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 31.5.2021) בו דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם שהורשע בביצוע עבירת שוד בנסיבות מחמירות והותיר על כנו עונש של 18 חודשים חרף ההמלצה של שירות המבחן לנקוט בהליך שיקומי. במקרה זה שדד הנאשם יחד עם אחר ₪ 1,140 מחנות נוחות של תחנת דלק כשהם מזויינים בסכין ובמברג.

15. לא מצאתי לחרוג ממתחם העונש ההולם שקבעתי ובגדרו נתתי משקל להודאת הנאשם ולחיסכון בזמן שיפוטי הנגזר ממנה; לנסיבותיו האישיות-משפחתיות המורכבות ולקושי הצפוי לו מעונש המאסר שיוטל עליו. נתתי משקל גם לגילו הצעיר של הנאשם (כבן 19 בעת ביצוע העבירה) ולמאמץ שערך להשתלב בהליך שיקומי אף שזה לא צלח.

מן הצד השני, מצאתי לתת משקל להמלצת שירות המבחן להטיל על הנאשם עונש ממשי חרף גילו הצעיר וקיומה של נזקקות טיפולית אמיתית.

כן מצאתי לתת משקל לעברו הפלילי של הנאשם. זה אמנם כולל שתי הרשעות "בלבד" ואולם הרשעתו מבית המשפט לנוער התייחסה ל-11 תיקים שצורפו רובם בעבירות אלימות ורכוש בגין נגזר עליו 16 חודשי מאסר ומאסרים מותנים שלא היה בהם כדי להרתיעו מלחזור ולבצע העבירה בתיק דנן.

בהקשר זה, נתתי משקל גם לכך שהנאשם ביצע את העבירה מושא גזר דין זה זמן קצר לאחר שהשתחרר ממאסרו.

מקבץ נתונים זה, מלמד על כך שיש צורך לתת ביטוי בענישה לא רק לשיקול הרתעת הרבים היפה לגזרה זו של עבירות המבוצעות כלפי נותני השירות, כי אם גם לשיקול הרתעת הנאשם עצמו.

16. ב"כ הנאשם טענה כי חלקו של נאשם 3 נמצא במעגל הראשון של ביצוע העבירה ומכאן שיש לגזור על הנאשם עונש דומה לזה שנגזר על נאשם 3. אכן, נאשם 3 אמנם הורשע בעבירת סיוע ולא בעבירה המושלמת

כמו הנאשם, ואולם זה לא רק מילט השניים לאחר השוד כי אם גם נכח בפגישה בה החליטו הנאשם ונאשם 2 לבצע השוד. מכאן שניתן לומר שלו מעורבות לא מבוטלת בעשייה העבריינית. חרף האמור, לנוכח ההבדלים במידת העשייה העבריינית ובעבירה בה כל אחד הורשע, אין הכרח שהעונשים של השניים יהיו זהים.

מעבר לאמור, בשונה מהנאשם, נאשם 3 הגיע להסדר טיעון "סגור" לעונש, וכידוע שיקולי בית המשפט בגזרו את הדין במסגרת הסדר טיעון "סגור" אינם חופפים לשיקולים בהם נגזר הדין בהתאם לעקרונות תיקון 113 לחוק העונשין לאחר טיעון "חופשי" של הצדדים.

17. לנאשם מאסר מותנה מת"פ (שלום נוער-י-ם) 46177-08-19 בן חודש ימים. על-פי הכלל המוסדר בסעיף 58 לחוק העונשין היה מקום להורות על הפעלת המאסר המותנה במצטבר לעונש המאסר שיוטל על הנאשם במסגרת תיק זה, וזאת אף בשים לב לזמן הקצר שחלף מאז שחרורו ממאסרו הקודם ועד לביצוע העבירה בתיק זה.

חרף האמור, במקרה זה מצאתי לחפוף את המאסר המותנה למאסר שיוטל על הנאשם, וזאת בשל לקיחת האחריות על-ידו כמו גם בשל הרצון לעודד את הנאשם, שהוא כאמור צעיר בימים, להמשיך ולפעול לשיקומו במהלך מאסרו.

18. באשר לתיק המצורף מצאתי לכבד את ההסכמות אליהן הגיעו הצדדים ולפיכך אני מרשיע את הנאשם בעבירה של תקיפה סתם על ידי שניים או יותר, עבירה לפי סעיפים 379 + 382(א) לחוק העונשין.

19. לאור כל האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 26 חודשי מאסר בפועל.

ב. אני מפעיל את המאסר המותנה בן חודש ימים מת"פ 46177-08-19 בחופף לעונש המאסר שהוטל על הנאשם במסגרת תיק זה.

סה"כ ירצה הנאשם 26 חודשי מאסר בניכוי ימי מעצרו.

ג. 12 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום שחרור הנאשם ממאסרו, שלא לעבור עבירת

אלימות או רכוש מסוג פשע.

6 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום שחרור הנאשם ממאסרו, שלא לעבור עבירת אלימות או רכוש מסוג עוון (למעט עבירה של החזקת נכס החשוד כגנוב).

ד. קנס בסך 1,000 ₪ או 7 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בתוך 14 חודשים מהיום.

ה. פיצוי בסך של 3,000 ₪ למתלוננת בתיק האב, ע.ת 2 א' ק'.

פיצוי בסך של 1,000 ₪ לבעל המאפיה. המאשימה תעביר פרטיו למזכירות בתוך 7 ימים.

פיצוי למתלונן בתיק המצורף בסך 200 ₪.

הפיצויים ישולמו בתוך שנה מהיום. כל תשלום בתיק ייזקף תחילה לטובת הפיצויים.

ו. הנאשם יחתום על התחייבות כספית בסך 1,500 ₪ שלא לעבור עבירת אלימות בתוך 3 שנים מהיום. לא תחתם התחייבות בתוך 7 ימים יאסר הנאשם ליומיים.

זכות ערעור בתוך 45 יום לבית המשפט העליון.

ניתן היום, ה' אדר תשפ"ג, 26 פברואר 2023, במעמד הצדדים.